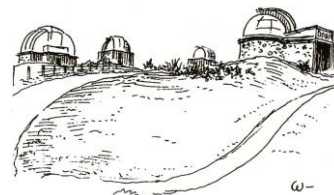

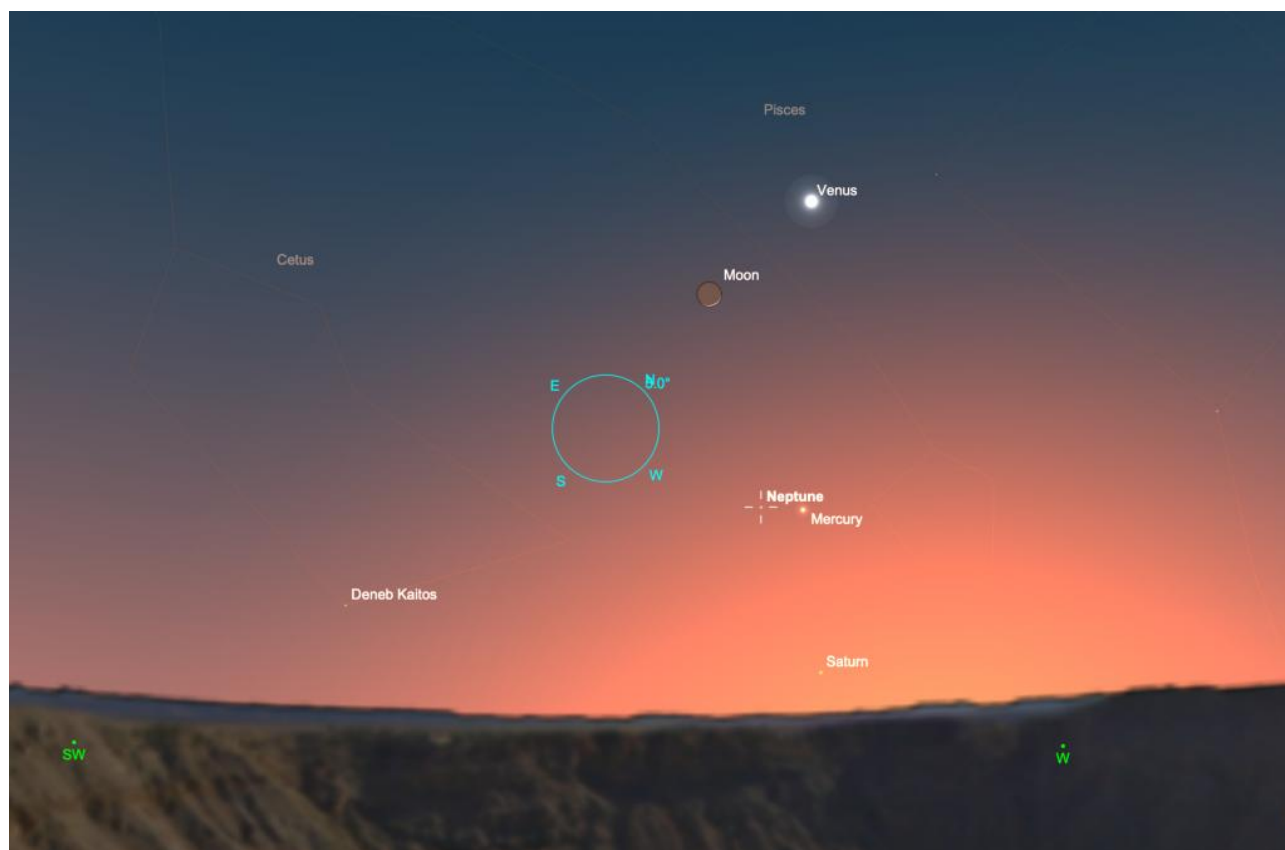
Nattehimlen marts 2025

Total måneformørkelse den 15. april 2014 (kredit: Alfredo Garcia, Jr.)

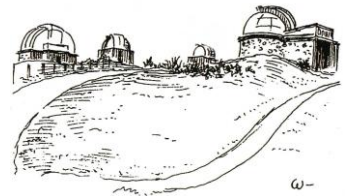

Marts begynder med alle syv store planeter synlige - knap nok - og seks af dem er med sikkerhed synlige i løbet af de første to uger af måneden. En total måneformørkelse ankommer til fuldmånen, den første siden 2022, synlig i hele Nordamerika, Vesteuropa og det vestlige Sydamerika. Efter 'planetparaden' i begyndelsen af måneden forsvinder Neptun og Saturn ind i Solens blanding og dukker snart op igen på morgenhimlen. Og Venus forbliver forbavsende lysstærk, dens tynde halvmåne er et fint skue i et teleskop, før det forsvinder ind i Solens blanding.

Saturn, Merkur, Venus og halvmånen på den vestlige himmel efter solnedgang den 1. marts 2025. Den cyanfarvede cirkel viser et 5-graders synsfelt.

1. marts 2025. Alle syv store planeter dukker op på himlen, når marts begynder. Kig efter Merkur lavt i vest ved aftentusmørke, lys nok i størrelsesordenen -0,9 til at lyse på den mørkere himmel. Saturn ligger omkring 6° vest (under) Merkur – det er den mest udfordrende planet at se og kræver et teleskop eller en god kikkert og frit udsyn ned til den vestlige horisont. Neptun ligger 2° sydøst for Merkur og kræver også et teleskop. Omkring 15° over Merkur ligger strålende Venus, som lyser i størrelsesordenen -4,6 og afslører en tynd halvmåne for teleskopiske observatører. I aften slutter en tynd halvmåne sig til showet nær Venus. Længere oppe ligger Jupiter næsten over hovedet i Tyren, stadig lys i størrelsesordenen -2,3, mens dæmpede Mars dvæler mod øst i Tvillingerne. Og Uranus ligger i Vædderen inden for rækkevidde af beskedne kikkerter.

14. årgang nr. 3

5.-6. marts. Se efter Månen i nærheden af Pleiaderne (stjernehopet) på disse to nætter.

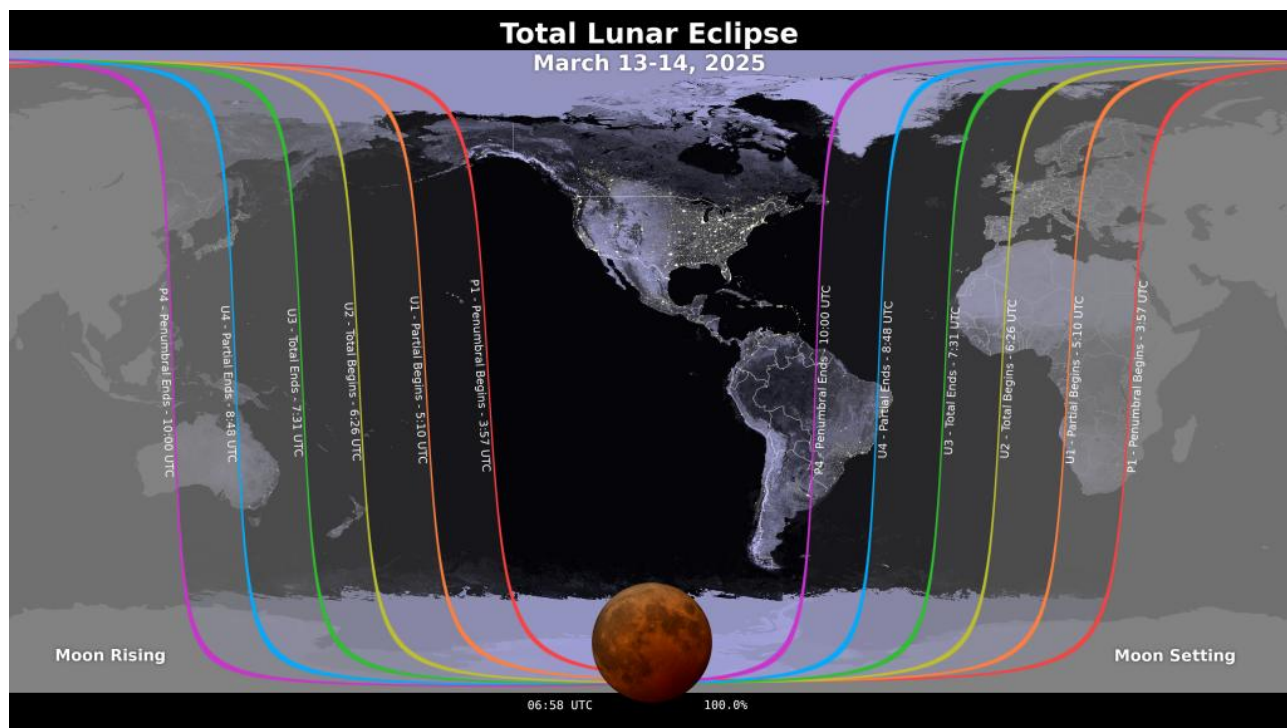
6. marts. Første kvartal måne 16:32 UT

8. marts. Merkur når den største østlige elongation omkring 18° fra Solen. Planeten frembringer sit bedste syn for observatører på den nordlige halvkugle i de første to uger af marts og når en lysstyrke i nat i størrelsesorden $-0,5$. Den ligger omkring 7° ret syd for Venus i aften i stjernebilledet Fiskene.

9. marts. Sommertid begynder i dag (søndag) og sætter urene en time frem i store dele af Nordamerika og gør os alle mere søvnige!

12. marts. Saturn når sammen med Solen. Den vil dukke op igen på morgenhimlen senere på måneden nær grænsen mellem Fiskene og Vandmanden.

14. marts. Fuldmåne, 06:55 UT (den fulde 'Ormmåne')

Synligheden af den totale måneformørkelse den 1. marts 2025. Billedkredit: NASA.

14. marts. En total måneformørkelse ankommer med marts fuld 'ormmåne' for observatører i Nordamerika og det vestlige Sydamerika, og til dels i Vesteuropa og Afrika. Formørkelsen finder sted fra 03:57 UTC til 10:00 UTC, med en helhed på 66 minutter fra 06:26 UTC til 07:32 UTC.

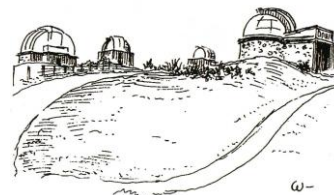
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

14. årgang nr. 3

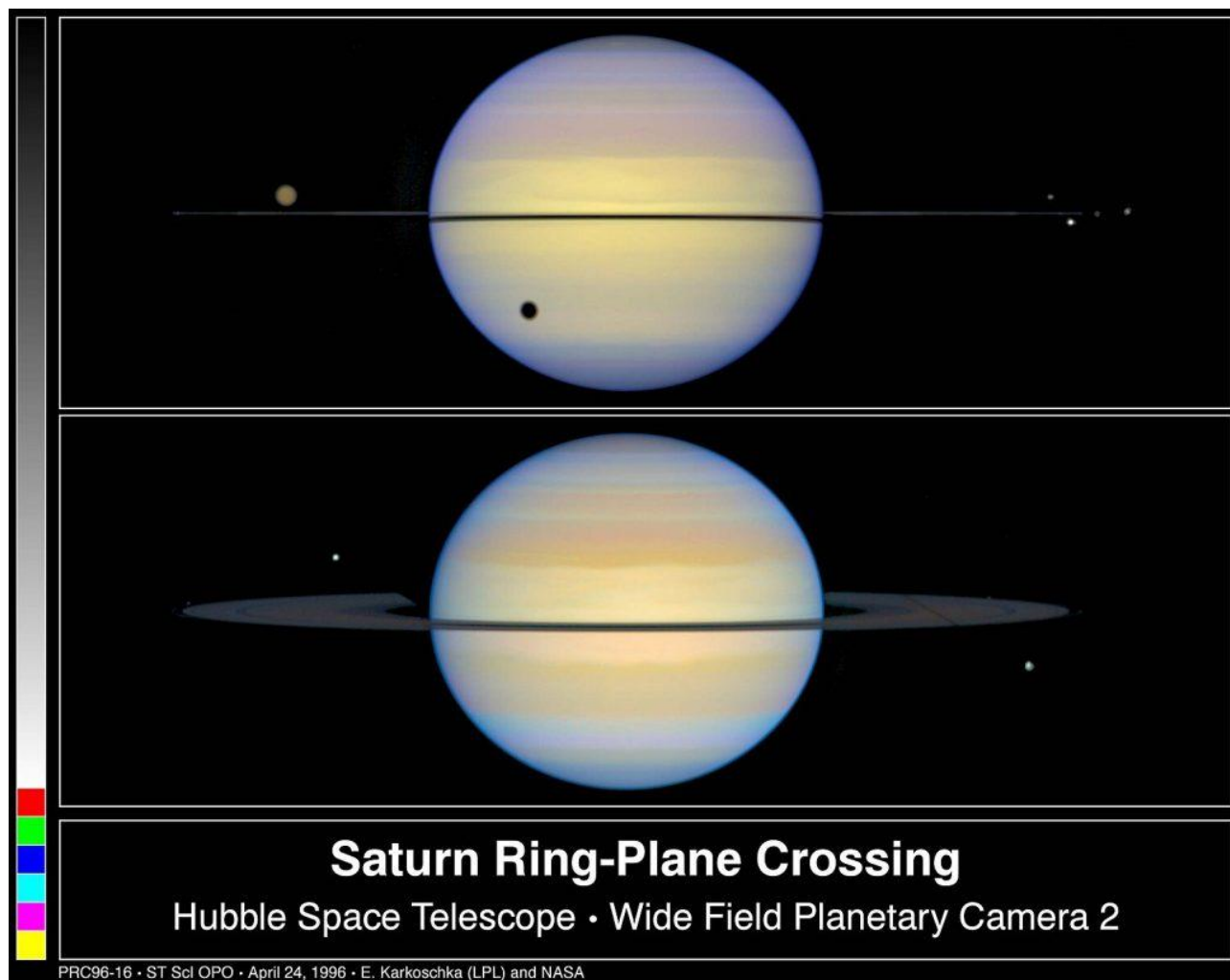
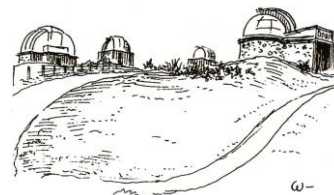
Topformørkelse finder sted kl. 06:59 UTC. Under denne formørkelse ligger Månen ved den nordlige kant af umbraen, den mørkeste del af Jordens skygge, så den ser lidt lysere ud ved dens nordlige del og mørkere mod dens sydlige del. De gode folk på timeanddate.com har flere detaljer og placeringstiming.

16. marts. Når Månen bevæger sig af vejen på aftenhimlen, kan nordlige observatører langt fra byens lys spotte zodiacallyset på den vestlige himmel efter solnedgang. Denne hvidlige kileformede glød dukker op i en stejl vinkel mod den vestlige horisont på denne tid af året. Det er forårsaget af sollys, der reflekteres af fine støvkorn langs solsystemets plan. Zodiacallyset er stærkest tættere på Solen, så se efter det cirka en halv time efter slutningen af aftenskumringen, da det strækker sig op fra horisonten mod stjernebilledet Tyren.

20. marts. Neptun ligger i forbindelse med Solen. Den vil dukke op igen på morgenhimlen i de kommende uger.

22. marts. Månen i sidste kvarter 11:29 UT

23. marts. Venus når fjernere sammenhæng med Solen og passerer 8,4° nord for den. Den vil snart dukke op igen lavt på morgenhimlen resten af året.

Dette er et Hubble-rumteleskop-øjebliksbillede af Saturn med dets ringe knap synlige (øverst). Normalt ser astronomer Saturn med ringene på skrå. Jorden var næsten i planet for Saturns ringe, så ringene fremstår kant-på. Bunden viser Saturn med sine ringe lidt skråtstillet. Månen kaldet Dione, nederst til højre, kastes en lang, tynd skygge hen over hele ringsystemet på grund af solnedgangen på ringplanet. Månen øverst til venstre for Saturn er Tethys.

23. marts. Jorden passerer gennem Saturns ringplan. Hvis vi kunne se planeten i dag, ville de tynde Saturn ringe i det væsentlige være usynlige. I løbet af de næste mange år vil hældningen af Saturns ringe langsomt stige i relation til vores udsyn.

29. marts. Nymåne, 10:58 UT. Den nye måne har også en delvis solformørkelse, der er synlig i blandt andet det nordlige Quebec og Grønland. [Flere detaljer her](#).